

Kirkonkylän keskustakaavan asuinyhteisötavoitteet

Nurmijärven vanhusneuvoston tammikuussa 2022 nimeämä hoivatyöryhmä on käsitellyt ikääntyvän väestön omatoimiseen ja hoiva-asumiseen liittyviä asioita. Hoivaryhmän kokoontumisiin on osallistunut myös kunnanhallituksen puheenjohtaja Virpi Rätty. Tähän teemaan liittyvä luottamushenkilöille suunnattu ikäihmisten asumisen ilta pidettiin 9.10.2024 Nurmijärven pääkirjastossa. Tilaisuudessa teemasta käyttivät puheenvuoron tutkija, tekniikan tohtori Ira Verma Aalto-yliopistosta sekä Keusotesta ikäihmisten asumisen projektipäällikkö Laura Nummela, tila- ja tukipalvelujohtaja Taneli Kalliokoski ja ikääntyneiden asumispalveluiden päällikkö Johanna Kiianmies. Lisäksi puheenvuoron teemaan liittyvistä asioista käyttivät asemakaavapäällikkö Crista Toivola ja erikoissuunnittelija Katriina Ahokas Nurmijärven kunnasta.

Hoivatyöryhmä on keskusteluissaan kiinnittänyt suurta huomiota ikäihmisten edelleenkin kasvavaan määrään sekä sen aiheuttamiin tarpeisiin niin omatoimisessa kuin hoiva-asumisessa. Hoivatyöryhmä pitää merkittävänä parannuksena hoiva-asumisen kehittämisessä terveyskeskuksen tuntumaan suunniteltavaa asumisyksikköä. Toki edellyttäen, että nurmijärveläiset hoivan tarvisijat sijoitetaan ensisijaisesti rakennettavaan yksikköön.

Tämän ikärakenteen muutoksen pitäisi näkyä jotenkin myös kunnan kaavoittamisen ja asuntorakentamisen suunnitelmissa. Asumisympäristön suunnittelussa tilojen muuntojoustavuus ja muunneltavuus on tärkeää, jotta ympäristö voi tukea asukasta kykyjen ja voimien muutosten mukaisesti.

Suunnittelun lähtökohtana pitäisi olla, että ikääntyvällä väestönosalla mahdollistuu asuminen kunnan taajamakeskuksissa (Kirkonkylä, Klaukkala, Rajamäki) lähellä palveluja. Ei eristettynä, vaan yhdessä eri-ikäisten keskuudessa mukana elämän keskiössä. Tällöin palvelut seuraavat mukana toimintakyvyn muutosten edellyttämällä vauhdilla. Avoin asuinyhteisö vähentää myös kokemusten mukaan hoidon resurssitarvetta.

On tärkeää, että ikäystävällisessä asuinkorttelissa palvelut sijaitsevat kävelyetäisyydellä lähipalveluista. Ikäystävällinen asuinyhteisö tuo turvaa arkeen erityisesti yksinäisille. Yhteisen toiminnan kautta tutustutaan myös lähellä asuviin, mikä parantaa luottamusta selviytyä arjen haasteista. Ikääntyneet ovat yhdenvertainen osa yhteisöämme.

Vanhusneuvoston edustajat Jorma Niinistö, Arto Koivu ja Erkki Partanen ovat käyneet keskustelua teemaan liittyvistä asioista Nurmijärven keskustan kehittämissuunnitelman valmistelun yhteydessä asemakaavapäällikkö Crista Toivolan ja erikoissuunnittelija Katriina Ahokkaan kanssa. Monissa yhteyksissä ja keskusteluissa ikäystävällinen asuinkortteli on sijoitettu nykyisen kunnantalon ja Perttulantien väliselle alueelle.

Hoivatyöryhmä esittää vanhusneuvostolle seuraavaa:

Ikäystävällisen asuinyhteisökorttelin sijainti ja laajuus

Hoivatyöryhmän mielestä ikäystävällisen asuinkorttelin tulisi sijaita joko nykyisellä kunnanviraston paikalla tai Nurmijärven Yhteiskoululta mahdollisesti vapautuvalla paikalla.

Tavoitteena asuinyhteisössä tulisi olla 7-8- kerroksisia asuinkiinteistöjä 300 - 400 asukkaalle käsittäen yhteensä 11 000 – 12 000 krs-m², joissa pohjakerrokseen voisi sijoittua asukkaita ja kaikkia kuntalaisia palvelevia liikkeitä sekä ikäihmisille helposti saavutettavissa oleva ja myös kaikkia kuntalaisia palveleva liikunta-/tapahtumasali.

Ikäihmisten asunnot asuinyhteisön kiinteistöissä keskittyisivät monimuotoiseen palvelukortteliin, jonka kerrosalataavoite on noin 5500 krs-m². Asuinyksioitä (>32 m²) ja asuinkaksioita (>42-45 m²) tulisi olla yhteensä 180 asukkaalle (yksinäisiä, omaishoidettavia, pariskuntia). Palvelukorttelin asukkaat saisivat hoivapalvelut erilaisten tarpeiden ja elämäntilanteiden mukaan voidakseen niin halutessaan asua samassa asunnossa muuttamatta siitä pois.

Asukkaita olisi itsenäisesti selviäviä vähemmän palveluita tarvitsevia sekä hoiva- ja ympärivuorokautista palvelua tarvitsevia omaishoidettavia ja muistisairaita. Lähtökohdiana tulee olla oma koti eikä toimintakyvyn heikkenemisen tule johtaa pakkomuuttoon, vaan palvelut joustavat asukkaiden tarpeiden mukaisesti. Asuin yhteisössä kuin myös palvelukorttelissa tulee olla sekä omistus- että vuokra-asuntoja eri asukasryhmille (monipolvinen asukasrakenne).

Aalto-yliopiston asiantuntemus hyödynnettävä

Hoivatyöryhmä pitää tärkeänä ja esittää, että Nurmijärven kunta käyttää Aalto-yliopiston asiantuntemusta Kirkonkylän kehittämissuunnitelmaan sisältyvän ja palvelujen läheisyyteen sijoittuvan ikäystävällisen asumiskorttelin suunnittelussa. Hoivatyöryhmän mielestä Aalto-yliopistolla on vankkaa kokemusta esitetyn laisissa suunnittelu- ja rakentamishankkeissa.

Nurmijärvellä 12.2.2025

Veikko Ollila
vanhusneuvoston varapuheenjohtaja

Sirkku Immonen
vanhusneuvoston varajäsen

Arto Koivu
vanhusneuvoston jäsen

Erkki Partanen
vanhusneuvoston nimeämä
asiantuntija